

Súd: Mestský súd Bratislava II  
Spisová značka: 73P/85/2024  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200385  
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2024  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Kosturková  
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200385.2

## Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, B., súčasne bytom F. XX, L. E., zast.: JUDr. Marcel Ružarovský, advokát, so sídlom A. Žarnova 11C, Trnava, IČO: 53 711 343, otca - B. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. A. XXXX/XX, B., zast.: JUDr. Mária Mišeková, advokátka, so sídlom Dunajská 4, Bratislava, IČO: 53 644 638, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

### rozhodol:

- I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Dňa 05.02.2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd upravil jeho styk s maloletým na každý páry týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a každý utorok v kalendárnom týždni od 15:00 hod. do 19:00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého otcom bude bydlisko matky, pričom matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a poučiť ho o jeho aktuálnom zdravotnom stave a v prípade, ak užíva lieky, lieky mu riadne nachystať a to všetko do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (aktuálne vedeného pod sp. zn. 73P 76/2024 - pozn. súdu).

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil nasledovnými skutočnosťami: dňa 22.07.2021 otec podal na Okresnom súde Bratislava IV návrh na úpravu práv a povinností a styku rodiča s maloletým dieťaťom, o ktorom nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté, matka dlhodobo zamedzuje styku otca s maloletým, od r. 2021 svoje správanie nijako nezmenila, matka nerešpektuje odporúčanie súdu vyplývajúce z pojednávania, konaného dňa 22.03.2023, aby sa rodičia dohodli na stretávaní sa otca s maloletým aspoň každý utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každú páry sobotu od 13.00 hod. do 19.00 hod., matka porušila hneď prvé stretnutie, ktoré sa malo konať po pojednávaní, o čom otec upovedomil súd, v nadväznosti na čo matka povolila otcovi navštíviť maloletého. Ďalej otec uviedol, že prvé mesiace od pojednávania matka tento styk celkom (hoci nie vždy) dodržiavala, no od septembra 2023 otec maloletého nevidel, matka s ním nekomunikuje, prostredníctvom e-mailu od jej právneho zástupcu sa otec dozvedel, že súdom odporúčený styk matka nebude ďalej dodržiavať. V súčasnosti je otcovi zo strany matky bránené v akomkoľvek kontakte s maloletým napriek tomu, že otec aj maloletý o to majú záujem, maloletý vyrastá bez svojho biologického otca, ktorého potrebuje a o ktorého má záujem. Otcovi veľmi záleží na tom, aby aj do času rozhodnutia vo veci samej mal garantovaný osobný kontakt so svojim synom aspoň v nevyhnutej miere. Otec má za to, že ak by k nariadeniu neodkladného opatrenia nedošlo, je daná bezprostredná reálna hrozba deformácie vzťahu medzi otcom a dieťaťom a následky tohto stavu by boli neodvratiteľné.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neboli priložené žiadne listinné dôkazy.

4. Súd, po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, najmä so skutočnosťami uvedenými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pripojenými spismi z konaní, ktoré predchádzali/predchádzajú súčasnému konaniu, zistil nasledovné: maloleté dieťa A. U., nar. XX.XX.XXXX, pochádza zo vzťahu rodičov - matky F. A. a otca B. U., manželstvo ktorých bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P 278/2016-63 zo dňa 22.05.2017, v ktorom súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 150,- eur mesačne, pričom styk otca s maloletým súd neupravil, nakoľko v tom čase sa rodičia na styku vedeli dohodnúť.

5. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P 100/2021-65 zo dňa 10.09.2021, právoplatným dňa 27.10.2021, súd (na návrh matky zo dňa 02.08.2021) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 12:00 hod. do 15:00 hod. a každý nepáry kalendárny týždeň v stredu od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je predškolské, prípadne školské zariadenie maloletého a v čase, keď sa maloletý nebude nachádzať v predškolskom alebo školskom zariadení, je miestom prevzatia a odovzdania maloletého bydlisko jeho matky, vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Uvedené rozhodnutie nebolo doposiaľ zrušené ani zmenené.

6. Návrhom, doručeným pôvodne Okresnému súdu Bratislava IV dňa 22.07.2021 (vedenom pôvodne pod sp. zn. 25P 90/2021 a aktuálne pod sp. zn. 73P 76/2024), sa otec domáha úpravy styku s maloletým, nahradenia súhlasu druhého rodiča o vydanie pasu pre maloletého, vydania zákazu zverejňovať vizualizáciu maloletého na sociálnych sieťach, kde matka žiada o finančnú pomoc pre maloletého a zníženia výživného na mesiac august v každom kalendárnom roku. Návrhom, doručeným pôvodne Okresnému súdu Bratislava IV zo dňa 22.07.2021, matka podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A. (sp. zn. 17P 94/2021) spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia (ktorý bol vylúčený na samostatné konanie a o ktorom rozhodol súd uznesením č. k. 25P 100/2021-65 zo dňa 10.09.2021, ako je uvedené vyššie). Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P 90/2021-50 zo dňa 07.09.2021 súd spojil obe konania na spoločné konanie, ktoré je aktuálne vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 73P 76/2024 a ktoré doposiaľ nebolo právoplatne skončené. Na pojednávaní, konanom dňa 23.03.2023, súd okrem iného uviedol, že do ďalšieho pojednávania budú rodičia na základe odporúčania súdu pre potreby rozhodnutia o rozsahu styku realizovať styk tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že maloletého si prevezme v školskom zariadení a v prípade, ak sa maloletý nebude nachádzať v školskom zariadení, preberie ho v bydlisku matky a následne ho odovzdá matke v bydlisku matky, zároveň bude otec oprávnený stretávať sa s maloletým každú sobotu v páry kalendárny týždeň od 13.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a odovzdá v bydlisku matky. E-mailom zo dňa 04.09.2023 matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu oznámila otcovi, že od ostatného pojednávania v marci 2023 došlo k zmene pomerov na strane maloletého spočívajúcich v zhoršení jeho zdravotného stavu a preto nemôže akceptovať odporúčanie súdu ohľadom styku otca s maloletým a maloletého každý utorok v škole prevezme matka (viď č.l. 283 súdneho spisu). Maloletý je od rozvodu jeho rodičov až doposiaľ vo výlučnej osobnej starostlivosti matky, podľa vyjadrenia otca zhruba od augusta/septembra 2023 sa maloletý s otcom nestretáva, od septembra 2022 maloletý navštevuje Základnú školu X. X, B. (ide o špeciálnu triedu pre žiakov s autizmom a inou pervazívnou vývinovou poruchou - viď č.l. 243 súdneho spisu); z lekárskej správy pedopsychiatričky MUDr. T. A. zo dňa 02.06.2023 vyplýva, že maloletý je dlhodobo sledovaný na Klinike detskej psychiatrie NÚDCH od r. 2017 s diagnózou autizmus, ktorá bola opakovane potvrdená, diagnostický záver - neurotická dekompenzácia - reaktívna, PAS F 84.5 - Aspergerov syndróm (viď č.l. 249 súdneho spisu).

7. Podľa § 2 ods. 1, 2 zákona NR SR č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej ako „CMP“), na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona NR SR č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 veta prvá CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

15. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 28 ods. 2 zákona NR SR č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej ako „ZoR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou alebo provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Zákonná formulácia § 367 CMP neupravuje konkrétne situácie, v ktorých môže súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia, t. j. môže k nemu pristúpiť v závislosti od konkrétnych okolností, pričom súd musí iba starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa). Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

18. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie, na rozdiel od dokázania, znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov

zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná dočasná ochrana, alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia teda je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ neodkladného opatrenia.

19. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabráňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav vecí nie je ešte náležite zistený a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

20. Zmyslom právnej úpravy neodkladného opatrenia v konaní o starostlivosti súdu o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia (napr. výchovy, zdravia alebo života maloletého, o ktorého právach a povinnostiach sa má konať) a to len do doby, kým o starostlivosti o maloleté dieťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. V konaní o starostlivosti súdu o maloleté deti súd vydá neodkladné opatrenie vtedy, ak má za to, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, napr. keď je priamo ohrozená jeho výživa, alebo keď musí byť okamžite vyňatý z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

21. Súd, na základe vyššie uvedených skutočností, dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a preto ho zamietol, majúc za to, že za daného skutkového stavu nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v požadovanom smere. Vychádzajúc zo skutkových okolností existujúcich v čase rozhodovania súdu o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nemožno prijať záver o osvedčení potreby bezodkladnej úpravy pomerov k maloletému A. v znení navrhnutom otcom v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Styk otca s maloletým je už upravený právoplatným súdnym rozhodnutím (uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P 100/2021-65 zo dňa 10.09.2021), ktoré nebolo ku dňu vydania tohto rozhodnutia zrušené ani zmenené. Súd má za to, že doterajšia úprava styku otca s maloletým je, aj s ohľadom na zdravotný stav maloletého, postačujúca na zachovanie vzťahu otca s maloletým do času, kým nebude právoplatne rozhodnuté vo veci samej na základe riadne vykonaného dokazovania, ktoré prekračuje rámec neodkladného opatrenia. Súd v tomto prípade nevzhladol žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali takto upravený styk meniť (rozširovať) tak, ako to navrhuje otec a už vôbec nie formou neodkladného opatrenia, ktoré je výnimočným procesným inštitútom a ktoré súd vydá len vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t.j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňatý z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne ak ide o iné dôležité záujmy. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne a to iba v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej úpravy pomerov, čo v tomto prípade súd nepovažuje za splnené a na tom nemení nič ani tá skutočnosť, či sa styk nariadený neodkladným opatrením realizuje alebo nie; aby však nedošlo k ohrozeniu či narušeniu vzájomných väzieb medzi otcom a maloletým sa súdu v tomto prípade javí ako vhodné a v záujme maloletého dieťaťa, aby sa styk maloletého s otcom realizoval v nariadenom rozsahu hoc aj za prítomnosti matky.

22. Vzťahy medzi rodičmi sú síce problematické a konfliktné (na zlepšení ktorých by mali obaja rodičia zapracovať aj s využitím na to určených subjektov), no pokiaľ ide o maloleté dieťa, ktorého záujem sa v tomto konaní sleduje primárne, súd nezistil, že by bolo momentálne ohrozené jeho zdravie, život, výživa, výchova či iný dôležitý záujem, keďže inštitútom neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa má zamedziť vzniku nejakej ujmy na dôležitých záujmoch maloletého dieťaťa a aj z tohto dôvodu nemohol podanému návrhu vyhovieť.

23. Záverom súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rodičia maloletého dieťaťa by mali pamätať na to, že rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone. Obaja sú povinní v záujme maloletého dieťaťa vynaložiť maximálne úsilie na urovanie pretrvávajúcich nezhôd. V rodičovských vzťahoch platí viac než inde požiadavka vzájomnej tolerancie, nekonfliktnosti a úcty k právam druhého rodiča a k právam dieťaťa, čo by mali mať na zreteli predovšetkým rodičia maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mali obaja rodičia sledovať, by naplnilo akékoľvek usporiadane roztrieštených vzťahov v rodine, uvedomujúc si, že sú to práve rodičia, ktorí nesú zodpovednosť za výchovu a vývoj maloletého dieťaťa. Akýkoľvek súd nie je schopný takéto usporiadanie vzťahov zabezpečiť a je vhodné pripomenúť, že sú to rodičia (nie súdy či znalci), ktorí nesú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (uvedené tiež vyplýva aj zo záverov uznesenia Ústavného súdu Českej republiky vo veci IV. ÚS 60/04).

24. Nakoľko súd v tomto prípade nevzhladol potrebu okamžitej úpravy pomerov tak, ako žiada otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, majúc za to, že v čase rozhodovania súdu nie je osvedčená hrozba ujmy na strane maloletého dieťaťa, ktorú by bolo dôvodné odstrániť nariadením požadovaného neodkladného opatrenia, rozhodol súd v intenciách vyššie uvedeného tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia s tým, že o náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, s poukazom na to, že žiadnemu účastníkovi konania doposiaľ nevznikli žiadne trovy konania.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva písomne, v troch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 125 ods. 3 CSP).

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované (všeobecné náležitosti podania). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1,2 CMP).